

բազմաթիւ ըլլալէն, կարծես տեղւոյն դիրքն ու օդն ալ մեծապէս կը նպաստեն իրենց: Արդէն իսկ ապստամբներն տէր են գրեթէ բոլոր արշիպէղագոսին և պաշարեր են Մա-նիլլան: Աղուինալըոյ յայտարարութիւնն մ'ը-րաւ, որուն մէջ կ'ըսէ՝ Թէ Միացեալ Նա-հանգը խոստացեր էին ազատելու փիլիպ-պինանները, և ոչ Թէ անոնց տիրապետե-լու, և կը յայտարարէ որ եթէ արին թա-փուի, պատասխանատու են անոր: Քիչ վերջը ուրիշ յայտարարութիւն մ'ալ ըրաւ արտաքին տէրութեանց որ Ամերիկացիք կը խաբուին, եթէ մտքերին հրած են՝ որ իրենց դործը խումբ մը խեղճ ոգորմելի ապստամբներու հետ է: Ուստի հաւանական չի թուիր՝ որ Միացեալ Նահանգներն իրենց տիրապետութիւնը ամ-րապնդեն՝ առանց մեծ յոգնութեան, ձանձ-րութեան և պատերազմական ծախուց:

Ս Պ Ա Ն Ի Ա

Սպանիոյ համար անցեալ տարին անհու-նապէս աղետալի եղաւ: Անյաշիջ պատերազմ՝ Միացեալ Նահանգաց հետ, կորուստ Ալլան-դականի և խաղաղականի բոլոր զաղթակա-նութեանց, հարիւրաւոր միլիոններու ի զուր վատնումն, հազարաւոր վեհանձն կեանքերու զոհողութիւն, ընդհանուր տագնապութիւն և ներքին զաղտնի ապստամբութիւններ, ահա Սպանիոյ ահաւոր հաշուեցոյցը անցեալ տա-րուան մէջ: Ուրիշ միջոց չկայ իրեն հա-մար, բայց եթէ ամփոփուի իր մէջը, տա-կաւ զօրացընել իր ելեմմուքը, ժողովրդեան մէջ զարգացընել դատաւարականութիւնը և բա-րեկեցութիւնը և ճշմարիտ քաղաքականու-թեան ծամբուն վրայ գնել ինքզինքը: Բայց պէտք չէ խաբուիլ, ժամանակը շատ տխուր է, առաջին քայլն ալ շատ դառն ու դժուարին... Վճարելիք գումարը մեծ է:

Ո Ի Ղ Ե Ր Զ

Ապերբանիկ և վշտագնեալ սրտի սգազգեաց ձօր առ ամենասիրելի վաղամեռ անդրանիկն

Փ Ա Ռ Ն Ա Կ Ռ Ա Փ Ա Յ Է Լ Ե Ա Ն *

Ար ի յերկինս՝ այժմ արդարոցն ի կանառ, Հրեշտակաց հոյաթեւեա շուրջ ի պար, Հատոր սրտիս, հոգի ուսմանց՝ վեհ տիւտար, Ընդէջ՝ յոյս իմ, աստղ իմ պայծառ վաղ շինար:

Խաւարեցան լուսին և արեւ ի գոյժ ձեր. Խոր խոցեցան սիրտ մեր և ոգի յանհուն սէր. Ըզմահզ ելաց տխակ տրտում սակա մեր. Համայն ողբաց և հառաչեաց կարեւկեր:

Վսեմ Հոգւոյդ պէսպէս բարեացն արդ փոխան ի շուք անուանդ՝ ձեռն անմոռաց, սրբազան, Զայս դոյզն իմ երկի՝ ի յիշատակ միտական Նուրբեմ գինչ յաւերժալոյս մահարձան:

Պաշտօնաց հայրն

ՄԱՐՏԻՆՆՈՒ ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ

Տրապիզոն, 12 դեկտ. 1898.

* Դնեալ ի Տրապիզոն յամին 1886 դեկտ. 31: Աշակերտ Մուստաֆայէլ վարժարանի յամին 1877: Յամին 1883 ի Սեպտ. պոսկեալ միջալուս և վկայականաւ յերկրագործական վարժարանի ի Մէքին՝ ի Գաղլիս: — Քննիչ երկրագործ Սըքունեական ագարակս յամին 1886:

Տեսուչ երկրագործ ագարակաց Վսեմ. Ագրա-համ փաշայի 1886-1887:

Տեսուչ երկրագործ ագարակաց Մեծ. Յօլը Անթունիէ 5թ. ի 1886:

Երկրագործ և Ուսուցիչ Գաղլ. լեզուի ի Տփլիս և յՕստեոս յամին 1888-1897: Վախ-ճանեալ յՕստեոս յամին 1897 յ8 Յուլիսի՝ Թունաւորմամբ յարքայաձուկէ՝ ըստ իւր ար-ձանագրութեան՝ ի Մայր-Տամարին և ըստ նա-մակին առ ծնողան:

